

Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Природничий факультет

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

«Ландшафтна екологія з основами ґрунтознавства»

Освітньо-професійна програма «Екологія»

Рік навчання 2, семестр 3,
форма навчання денна

Галузь знань

Природничі науки, математика та статистика

Спеціальність

Е2 Екологія

Освітній рівень Бакалавр

Назва кафедри
та викладач /
викладачі

Кафедра хімії та екології

Викладач: Лаврінченко Вікторія Михайлівна

Лінк на профіль викладача на сайті факультету чи у Google Scholar: <https://prf.udu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/10/CV-%D0%92%D1%96%D0%BA%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F-%D0%9B%D0%B0%D0%B2%D1%80%D1%96%D0%BD%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE-.pdf>

E-mail: v.m.lavrinenko1@npu.edu.ua

Лінк на курс в Moodle (за наявності) *:

I. Основна
мета/цілі
навчання

Надання майбутнім фахівцям знань з основ природної організації ландшафтів в умовах антропогенного навантаження, формування теоретичних знань щодо сутності класичного і сучасного ландшафтознавства та ґрунтознавства; забезпечення набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722.

II. Місце
навчальної
дисципліни в
освітній
програмі

Освітній компонент обов'язковий

Цикл професійної підготовки

Шифр у навчальному плані: ПП1.08

III. Обсяг

Кількість кредитів - 6

навчальної дисципліни	Загальна кількість годин - 180
	Лекційні заняття-40
	Семінарські/практичні заняття - 45
	Самостійна робота - 95
IV. Короткий зміст навчальної дисципліни	Модуль 1. Теоретичні основи ландшафтної екології та ґрунтознавства. Тема 1. Ландшафтна екологія з основами ґрунтознавства. Загальні поняття про навчальну дисципліну. Тема 2. Масштаб і ландшафт. Морфологічні одиниці ландшафту. Геохімічний ландшафт, геохімічні аномалії. Тема 3. Динаміка та еволюція ландшафту. Вік ландшафту. Тема 4. Властивості ландшафтів. Тема 5. Класифікація ландшафтів. Ландшафти України та фізико-географічне районування. Тема 6. Антропогенні ландшафтні екосистеми: проблеми урболандшафту. Тема 7. Антропогенні ландшафтні екосистеми: проблеми сільськогосподарського ландшафту. Тема 8. Техногенний ландшафт та його проблеми. Тема 9. Моніторинг ландшафтних екосистем. Екологічно орієнтоване управління ландшафтними екосистемами. Тема 10. Екологічні закони функціонування ландшафту. Природні конфігурації ландшафтів. Охорона ландшафтів.
V. Результати навчання	ПРН03. Розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування. ПРН06. Виявляти фактори, що визначають формування ландшафтно-біологічного різноманіття. ПРН08. Уміти проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень. ПРН09. Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних екологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення. ПРН21. Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних.
VI. Порядок та критерії оцінювання	Поточний контроль – опитування (усні й письмові), доповіді, реферати, творчі роботи (презентації, командні проєкти, написання есе), тестові модульні контрольні роботи (10 балів). Підсумковий контроль – залік у 3 семестрі. Критерії оцінювання: Критерії оцінювання <u>Під час усних відповідей:</u> повнота розкриття питання; логіка викладення, культура мовлення; впевненість та аргументованість; використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань тощо); аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки. <u>Під час виконання письмових завдань:</u> повнота розкриття питання; цілісність, систематичність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи. Рівень відповідності критеріям

	<u>Творчий рівень (90 – 100 балів).</u> Здобувач засвоїв навчальну дисципліну повністю, вільно володіє навчальним матеріалом, успішно і креативно розв'язує завдання різних видів складності, аргументовано висловлює свої думки, займається самоосвітою, може брати активну участь в наукових проєктах і конкурсах. <u>Високий рівень (80 – 89 балів).</u> Здобувач засвоїв навчальну дисципліну в необхідному обсязі, володіє навчальним матеріалом у межах навчальної дисципліни, виконав завдання до кожної теми, проте у відповідях допускає деякі неточності. <u>Достатній рівень (70 – 79 балів).</u> Здобувач засвоїв навчальну дисципліну в повному обсязі, але нерівномірно володіє навчальним матеріалом, здатний його аналізувати, проте не може сформулювати висновки досить ґрунтовно. <u>Задовільний рівень (65 – 69 балів).</u> Здобувач загалом опанував навчальну дисципліну, але більшість тем засвоїв поверхово. <u>Низький рівень (60 – 64 балів).</u> Здобувач загалом засвоїв навчальну дисципліну, але дуже поверхово, володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні і фрагментарно, не може самостійно викласти зміст більшості тем. <u>Незадовільний рівень: 35 – 59 балів</u> з можливістю повторного складання. Здобувач частково засвоїв навчальну дисципліну, не засвоїв більшості тем, володіє елементарними знаннями з навчальної дисципліни, не вміє логічно, послідовно, грамотно висловлювати думку; <u>0 – 34 балів</u> з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни. Здобувач не виконав більшості завдань, не володіє навчальним матеріалом.
VII. Політика курсу	Дні й години для консультацій: консультації проводяться за графіком кафедри: після четвертої пари. Про потребу в консультації здобувач повідомляє напередодні. Обсяги, терміни і порядок відпрацювань: відпрацювати пропуски здобувач може в години консультацій; доскласти/перескласти завдання може протягом двох тижнів після пари, на якій воно мало бути зараховане; за доскладання й перескладання робіт (якщо здобувач не наводить поважних причин порушення вимог) оцінка за роботу може буде знижена. Особливості оцінювання. Максимальні бали за виконання робіт здобувачами: 1) опитування (усне, письмове) – 5 балів; 2) реферативні повідомлення, доповіді – 10 балів; 3) онлайн-тести – 5 балів; 4) тестові модульні контрольні роботи – до 10 балів.
VIII. Основні інформаційні ресурси	Основна інформація з освітнього компонента викладена на освітній платформі Moodle: https://moodle.udu.edu.ua/course/view.php?id=8113 1. Аріон О. В., Купач Т. Г., Дем'яненко С. О. Основи ґрунтознавства : навч.- метод. посіб. Київ :ВПЦ "Київський університет", 2021. 327 с. https://geo.knu.ua/old/images/doc_file/navch_lit/Arion_Grunty.pdf 2. Landscape genetics: concepts, methods, applications / Edited by Niko Balkenhol, Samuel A. Cushman, Andrew T. Storfer, and Lisette P. Waits. – Chichester : John Wiley & Sons, 2016. – 264 p http://bookwu.net/book_landshaftna-ekologiya_1075/43_rozdil-12-landshaftnoekologichni-doslidzhennya 3. Національний атлас України: прототип електронної версії // [Електронний ресурс]. – URL : http://wdc.org.ua/atlas/default.html 4. Інформаційний портал «Карти України». Ландшафти // [Електронний ресурс]. – URL :

<http://geomap.land.kiev.ua/landscapes.html>.

Обговорено та затверджено на засіданні кафедри хімії та екології, протокол № 1 від 27.08.2026 р.
